

Stolyar M. Yu. Axiological features of youth slang vocabulary (on the materials of art discourse late XX - early XXI century).

Summary

The object of the study are lexemes of youth slang in the structure of Ukrainian art discourse of late XX – early XXI century.

The subject of the study is axiological peculiarities of youth slang units marked in idiostyles of postmodern writers.

The purpose of article is to clarify the characteristics and values dominants of axiological youth slang vocabulary. Axiological aspect of youth slang vocabulary is currently unexplored, which determines the relevance of this research.

Attention is paid especially the moral values of modern youth, which is reflected in the lexicon of youth slang Modern Ukrainian language, devoided of pressure linguistic norms of past centuries, more open for changes. This process we tracked on the material of axiological vocabulary of language as a means of social and cultural self-identity. The separation of dominant values in the youth slang shows the general national problems.

Axiological vocabulary showed a certain estrangement, secrecy, distrust of the society, expressed abusive connotation.

Prospects for further research topics seen in the designated study the specific functioning of Ukrainian youth slang in contemporary art discourse

Key words: *youth slang, Ukrainian language, art discourse, axiological aspect, linguistics.*

УДК 811.111'42; 808.51

Судус Ю. В.,

аспірант кафедри англійської філології

Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника

E-mail: juliasudus@gmail.com

«ЗГАДУВАННЯ В НЕГАТИВНОМУ СВІТЛІ» ЯК ОСНОВНА ТАКТИКА РЕАЛІЗАЦІЇ СТРАТЕГІЇ ДИСКРЕДИТАЦІЇ В АНГЛОМОВНОМУ ДИПЛОМАТИЧНОМУ ДИСКУРСІ (НА МАТЕРІАЛІ ПРОМОВ В. НУЛАНД)

У статті детально проаналізовано тактики, що реалізують стратегію дискредитації в англomовному дипломатичному дискурсі. Встановлено, що «згадування в негативному світлі» є основною та найпоширенішою тактикою реалізації стратегії дискредитації в досліджуваних промовах. В основі зазначеної тактики – переважно прямі асертивні мовленнєві акти.

Ключові слова: *дипломатичний дискурс, стратегія дискредитації, тактика, звинувачення, «згадування в негативному світлі», прямий та непрямий мовленнєві акти.*

Постановка проблеми. Дипломатичне мовлення є досить впливовим типом дискурсу, адже це екстравертивна фігура комунікації, що відображає систему міжнародних відносин та інституту дипломатії на рівні одиниць мови [2]; стратегічно продумана до деталей мова дипломатів має неабиякий вплив на цільову аудиторію, тому вважаємо за необхідність дослідити саме цей тип дискурсу.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Аспекти стратегічності в дискурсі розглядали Н. Д. Арутюнова, Р. Водак, Т. ван Дейк, В. Кінч, Г. П. Грайс, О. Іссерс, О. Паршина, М. Макаров, О. Семенюк, В. Парашук, О. Яшенкова, Ф. Бацевич, О. Шейгал, М. Л. Макаров, Г. Почепцов, Ж. В. Зігманн, К. Є. Калінін та ін.

Актуальність роботи визначається необхідністю більш глибокого дослідження здатності англomовного дипломатичного дискурсу до здійснення мовного впливу, а також ролі мовленнєвих актів у реалізації комунікативних тактик, які, у свою чергу, забезпечують реалізацію стратегії дискредитації в англomовному дипломатичному дискурсі.

Метою статті є дослідження специфіки прямих і непрямих актомовленнєвих утворень в дискурсивних реалізаціях тактик, що реалізують стратегію дискредитації.

Виклад основного матеріалу. Як пише Ф. С. Бацевич, *стратегія спілкування* – характеристика когнітивного аспекту комунікації, найбільш оптимальна реалізація інтенцій адресанта щодо

досягнення конкретної мети спілкування, тобто контроль і вибір найбільш дієвих ходів спілкування, їх гнучка видозміна у конкретній ситуації спілкування [1, с. 168]. Дипломатичний дискурс (ДД) не може існувати без комунікативних стратегій, і англомовний ДД не є винятком.

Характер стратегії в ДД визначають тактики, які її реалізують. Відповідно, *тактика* спрямована на забезпечення реалізації певної комунікативної стратегії. В системі мовної комунікації може використовуватися безліч мовних тактик, причому і тих, які ще не виявлені фахівцями і не описані в літературі, тому важливо не тільки ефективно і доречно використовувати тактики, описані в літературних джерелах, а й вміти самому виділяти їх [3, с. 152].

Вслід за Кащишин Н. Є. вважаємо, що англомовний ДД – це особлива організація мовних засобів, відображення на рівні мовних одиниць інститутів дипломатії та міжнародної комунікації [4].

У нашій роботі виокремлюємо наступні тактики, які певним чином реалізують стратегію дискредитації в дипломатичному дискурсі: звинувачення, безособове звинувачення, викриття, всезагальна правда, осуд погроза, наказ, образа, «згадування в негативному світлі», протиставлення та висміювання (зневага). Кожна із згаданих вище тактик реалізується за допомогою прямих чи непрямих мовленнєвих актів, серед яких ми виділяємо асертиви, директиви, комісиви, квеситиви та експресиви.

Ми проаналізували 26 промов та інтерв'ю за 2013–2015 рр., що належать американському дипломату, офіційному уповноваженому Державного департаменту США у справах Європи та Євразії Вікторії Нуланд, присвячені конфлікту на сході України. Проведемо аналіз зв'язку тактик з типами мовленнєвих актів (МА) та опишемо, яким чином вони реалізують стратегію дискредитації в американському дипломатичному дискурсі. Проілюструємо результати нашого аналізу наступними прикладами, що вибрані з досліджених промов та інтерв'ю. Деякі висловлювання точно повторюються у промовах, тому їх аналіз ми не будемо подавати нижче, але частотність тих чи інших тактик, які вони реалізують, обов'язково внесемо до загального графіку частотності.

[1] «*However, we must also continue to be frank when we disagree with Russian policy*». Приклад є прямим директивом, що реалізує **тактику «згадування в негативному світлі»**. Дипломат говорить про те, що політика РФ і США неодноразово вже відрізнялись, і завдання уряду США надалі вміти відверто не погодитись з думкою РФ.

[2] «*...Russia's actions in Ukraine are an affront to each of these fundamental principles. Its occupation of Crimea, rubberstamped by an illegitimate referendum conducted at the barrel of a gun, have tarnished its credibility and diminished its international standing in the eyes of Ukrainians and the world. Reports of human rights abuses in Crimea since the Russian occupation have shocked the conscience. Last month, a Crimean Tatar activist protesting the Russian occupation of the peninsula was abducted, tortured and killed by pro-Russian irregulars. Russia has also attempted to intimidate Ukrainians by amassing more than 40 thousand troops and quick strike aircraft along the border, and with trade blockades and gas price hikes of 80 percent*». Приклад складається з п'яти МА. Перше висловлювання є прямим асертивом, що реалізує **тактику осуду**. Дипломат називає дії РФ на території України словом «*an affront*», що перекладається як «ганьба», засуджуючи за недотримання головних принципів. Друге речення є теж прямим асертивом, що реалізує **тактику осуду**. Дипломат засуджує РФ за окупацію Криму та референдум, що був проведений під дулом рушниці: «*illegitimate referendum conducted at the barrel of a gun*», адже такими діями РФ зганьбила довіру до себе українців і світу: «*tarnished its credibility and diminished its international standing*». Третій МА є прямим експресивом, що реалізує **тактику «згадування в негативному світлі»**, що підтверджують фрази: «*the Russian occupation, human rights abuses, shocked the conscience*». Четвертий і п'ятий МА є прямими асертивами, що реалізують **тактику звинувачення**. Дипломат звинувачує РФ у вбивстві активіста, що протестував проти російської окупації в Криму, та у залякуванні українського населення «*Russia has also attempted to intimidate Ukrainians*».

Третя промова В. Нуланд містить багато однакових із другою промовою прикладів, тому з цієї промови подаємо на розгляд раніше не згадані дипломатом речення: «*Moldova in particular has been the victim of economic pressure from Russia, intense Russia-sponsored propaganda against its choice to*

associate with the EU and renewed separatist efforts in Transnistria and Gagauzia». Висловлювання є прямим асертивом, що реалізує **тактику «згадування в негативному світлі»**, маркерами якої є слова з негативним значенням, які дипломат пов'язує з РФ: «*pressure*», «*intensepropaganda*».

[7] «*But we will also always be candid with Russia when we disagree, whether it's with regard to their policies inside Russia, or whether with regard to other policies, including policies in the neighborhood*». Приклад є непрямим комісивом, що реалізує **тактику протиставлення**. Дипломат говорить про відвертість та незадоволення США щодо політики РФ. Фраза «*whenwedisagree*» означає, що США не підтримує дії РФ щодо України, цим самим і стає на бік України, дискредитуючи Росію.

[8] «*There is also, unfortunately a good deal of disinformation in Russia about the potential effect that the EU's Eastern Partnership could have on its economy and arrangements with neighbors. We have encouraged the EU to redouble its efforts to counter false narratives in Russia and actively make its case that a more prosperous, European Ukraine will lift the whole neighborhood, both economically and in terms of democratic stability*». Приклад складається із двох прямих асертивних висловлювань, які реалізують **тактику «згадування в негативному світлі»**, що підтверджують наступні фрази: «*a gooddealofdisinformationinRussia*», «*falsenarrativesinRussia*».

[9] «*Of course, none of us could have predicted how the Transatlantic bond and our twenty-five years of work together for a Europe, Whole, Free and at Peace would be tested by Russian aggression in Ukraine... As a Transatlantic community, we've been creative and generous in our support for Ukraine, Moldova, and Georgia, and deft in the sanctions we have levied on Russia to impose a cost for its aggression, even as we have worked tirelessly for de-escalation through diplomacy and implementation of the Minsk peace agreements*». Ці обидва висловлювання є прямими асертивами, що реалізують **тактики «згадування в негативному світлі»**, маркером яких є слово з негативним значенням «*aggression*» (агресія), що вжито у поєднанні з Росією.

[9.1] «*And together we are working to neutralize two other poisons that, if left unchecked, will corrode our resolve from the inside: the scourge of corruption in our societies and our economies, and a new and vile foreign-financed propaganda campaign on our airwaves and in our public spaces*». Висловлювання є прямим асертивом, що реалізує **тактику безособового звинувачення**, маркерами якої є слова з негативним значенням (*poisons, unchecked, corrode, vile, propaganda*), які дипломат пов'язує з РФ, адже саме Росія веде так звану війну пропаганди стосовно подій в Україні. Мовець називає кампанію пропаганди РФ «отрутою, яка роз'їсть зсередини рішення, про які йде мова попередньо».

[11] «*Russia's occupation and attempted annexation of Crimea, its continued destabilizing actions in Eastern Ukraine and Gazprom's June 16th gas delivery cut-off to Ukraine remind us that pressing security threats still exist. Russia's actions are an affront to our fundamental values and to Helsinki Principles and to the territorial integrity and sovereignty of 46 million Ukrainians and their right to choose, as all of us have, their future with dignity*». Приклад складається із двох висловлювань. Перше речення є прямим асертивом, що реалізує **тактику «згадування в негативному світлі»**. Дипломат згадує про російську окупацію, анексію Криму та постійні дії по дестабілізації України. Друге речення є прямим асертивом, що реалізує **тактику осуду**. Вікторія Нуланд називає дії РФ на території України словом «*anaffront*», що перекладається як «ганьба», засуджуючи за недотримання головних принципів.

[12] «*The international community and the G7 gave a very clear signal to Russia that annexation of Crimea is illegal and unacceptable. Destabilizing Eastern Ukraine will lead to further sanctions against Russia*». Приклад складається із двох прямих асертивних мовленнєвих актів. Перший МА реалізує **тактику «згадування в негативному світлі»**. Маркерами підсилення є слова з негативною конотацією: «*annexation*», «*illegal*», «*unacceptable*». Другий МА реалізує **тактику погрози**. Дипломат попереджує, що подальша дестабілізація України з боку РФ викличе нову хвилю санкцій для Росії: «*further-sanctions-against-Russia*».

[13] «*President Obama has made very clear that we condemn in strongest terms the violations on Ukraine's sovereignty and territorial integrity by forces from the Russian Federation*». Приклад є прямим асертивом, що реалізує **тактику осуду**. Маркером підсилення є дієслово «*condemn*», що означає «засуджувати».

[14] «*We are enormously proud that the United States and Moldova stood together just last week in the UN General Assembly in **condemning the annexation of Crimea, condemning the Russian occupation of the peninsula***». Приклад є прямим експресивним МА, що реалізує **тактику осуду**. Маркером цієї тактики є дієслово «*tocondemn*». Дипломат також вдається до повтору вказаного маркеру, що підсилює осуд з боку Молдови та США із приводу окупації українського півострова.

[15] «*...thank you for inviting me to testify today on our efforts to counter **Russia's de-stabilizing, provocative actions in Ukraine** and to preserve Ukraine as a united, democratic state*». Приклад є прямим експресивом, що реалізує **тактику «згадування в негативному світлі»**. Маркерами цієї тактики є слова з негативною конотацією, які мовець вживає стосовно РФ: «*destabilizing*», «*provocative*».

[15.1] «*Third, we are steadily raising the economic costs for **Russia's occupation and illegal annexation of Crimea and its continuing efforts to destabilize eastern and southern Ukraine***». Приклад є прямим асертивом, що реалізує **тактику «згадування в негативному світлі»**. Маркерами цієї тактики є слова з негативною конотацією, які мовець вживає стосовно РФ: «*occupation*», «*illegal*», «*annexation*», «*destabilize*».

[15.2] «*Second, I will address how the United States and the international community are working with Ukraine to protect the May 25th elections even as **Russia refuses to recognize the Ukrainian government's legitimacy and Russian agents and surrogates sow mayhem and separatism from Slovyansk to Odesa***. Finally, I want to speak about **the other victim of President Putin's policies – the Russian people**». Висловлювання складається із двох прямих асертивів, що реалізують **тактику «згадування в негативному світлі»**. Дипломат нагадує, що РФ відмовляється визнавати легітимність уряду в Україні та говорить про російських агентів, що «сіють хаос і сепаратизм від Слов'янська до Одеси» (*RussianagentsandsurrogatessowmayhemandseparatismfromSlovyansktoOdesa*). В другому висловлюванні адресант говорить про «іншу жертву президента Путіна – російський народ» (*theothervictimofPresidentPutin'spolicies – theRussianpeople*). Таким чином, маркерами тактики «згадування в негативному світлі» є в цих реченнях слова з негативною конотацією: «*mayhem*», «*separatism*», «*victim*».

[15.3] «*Just as we do not accept **Russia's declared need for these so-called “peace-keepers” in Crimea**, we will not accept any unilateral decision to deploy **unsanctioned Russian “peace-keepers”** to eastern or southern Ukraine.**Russia's military intervention in Ukraine thus far is a clear violation of international law, and Russia fools no one by calling its troops “peace-keepers.”** Russia has a track record of using the term “**peacekeeping**” as a cover for occupation and unlawful military intervention without authorization from the UN Security Council and without the consent of the host government*». Приклад складається з п'яти прямих асертивних МА. Перше речення є складним МА: обидва висловлювання реалізують **тактику «згадування в негативному світлі»**. Дипломат говорить про те, що США не підтримує необхідність в так званих «миротворцях» («*peace-keepers*») у Криму, про яку говорить РФ. Мовець у другому МА знову згадує РФ в негативному світлі фразою: «*unsanctionedRussian«peace-keepers»*». Слово «*миротворці*» взято в лапки, адже всім відомо, що РФ лише підігріває конфлікт, посилаючи своїх військових у Крим та називаючи їх «*peace-keepers*». Третій МА реалізує **тактику звинувачення**, адже дипломат називає втручання РФ в Україну «прямим порушенням міжнародного права» (*Russia'smilitaryinterventioninUkraineisaclearviolationofinternationallaw*). Четвертий МА містить **тактику викриття**, адже дипломат викриває РФ у тому, що під словом «миротворці» РФ має на увазі своїх військових: «*Russiafoolsnoonebycallingitstroops«peace-keepers»*». П'ятий МА реалізує **тактику викриття**, адже адресант викриває РФ у неодноразовому використанні терміну «миротворчість» для прикриття окупації та незаконного військового втручання.

[15.4] «*Those who claim to be their protectors should stand up for the ballot box if they truly want the eastern Ukraine's voices heard in the political process rather than dictating to them through the barrels of guns or barricades of burning tires. In this regard, it is more than ironic that today Moscow asserts that both the interim government and the May 25th elections are illegitimate. It makes you wonder if **Moscow is afraid to allow the Ukrainian people to participate in an election that is going to afford them far more***

choice than any in recent Russian history. And as President Obama stated, «the Russian leadership must know that if it continues to destabilize eastern Ukraine and disrupt this month's elections, we will move quickly on additional steps, including further sanctions that will impose greater costs» ». Приклад складається з чотирьох МА. Перше речення є непрямим директивом, який реалізує **тактику наказу**: *«those who claim to be their protector should stand up»*, з маркером *«should»* та **безособовим звинуваченням**, що підтверджують слова: *«thandictatingtothemthroughthebarrelsofgunsorbarricadesofburningtires»*, а ми знаємо, що перераховані дії належать РФ та сепаратистам. Так, не згадуючи про РФ, дипломат звинувачує її. Друге речення є прямим асертивним МА, що реалізує **тактику висміювання**. Маркером є фраза: *«itismorethanironic»*, якою дипломат висміює дії РФ. Третє речення є прямим асертивним МА, що реалізує **тактику викриття**: *«Moscow is afraid to allow the Ukrainian people to participate in an election»* та **образи** *«that is going to afford them far more choice than any in recent Russian history»*. Дипломат викриває страх РФ щодо вибору, який зроблять українці, провівши вибори, та зазначає, що протягом історії РФ подібного вибору у росіян навіть не було. Четверте речення є прямим асертивом, що реалізує **тактику погрози**, адже, використовуючи умовне речення з *«if»*, дипломат погрожує новими санкціями РФ, якщо РФ продовжить операцію по дестабілізації в Україні та завадить виборам.

[15.5] *«we must acknowledge that the people of Russia are being cheated of their democratic rights. The Russian government's reckless actions in Ukraine have distracted the world's attention from a new clamp down on civil society in Russia. Just since the Sochi Olympics, the Russian government has taken new aggressive steps to tighten control of the media, curb dissent, criminalize free expression on the internet, and to trample on human rights. Putin's formula is simple: intervention abroad, repression at home»*. Приклад складається з чотирьох МА. Перше речення є непрямим директивом, що реалізує **тактику безособового звинувачення**, адже дипломат говорить, що росіяни ошукані щодо своїх демократичних прав, а (з контексту) винний у цьому уряд РФ. Друге речення є прямим асертивом, що реалізує **тактику звинувачення**: *«the Russian government's reckless actions in Ukraine»*, яку підсилюють слова з негативною конотацією: *«reckless»*, *«distracted»*, *«clampdown»*. Дипломат звинувачує РФ у відведенні уваги від нової хвилі утисків російського народу: *«a new clampdown on civil society in Russia»* шляхом відчайдушних дій на Україні. Третє речення є прямим асертивом, що реалізує **тактику звинувачення**. Адресант звинувачує уряд РФ у нових агресивних діях: *«tighten control of the media, curb dissent, criminalize free expression on the internet, and to trample on human rights»* (носилити контроль над ЗМІ, приборкати інакомислення, кримінальну відповідальність, вільне вираження в Інтернеті, і топтати права людини). Четверте речення є прямим асертивом, що звучить як гасло: *«формула Путіна проста: втручання за кордоном, репресії вдома»*. Дипломат подає цю думку як визнану давно і всіма правду, не даючи адресату ніякого іншого вибору, як погодитися з поданим висловлюванням. Цей МА реалізує **тактику всезагальної правди**.

[16] *«And by that I mean that there have been costs for the choices Russia has already made in the form of U.S. sanctions, EU sanctions. There will be more costs if Russia does not step back»*. Приклад складається із двох прямих асертивних висловлювань. Перше речення реалізує **тактику «згадування в негативному світлі»**: *«there have been costs for the choices Russia has already made»*, адже дипломат В. Нуланд нагадує адресату про неправильні кроки РФ, які викликали санкції. Друге речення є непрямим комісивом, що реалізує **тактику погрози**, адже адресант погрожує РФ додатковими санкціями, якщо РФ не зробить крок назад. Мовець використовує конструкцію «умовне речення» з *«if»*.

[17] *«Neither the United States nor the Europeans nor most of the civilized world has recognized what Russia did in Crimea... And as part of the sanctions that we have imposed on Russia we've imposed harsh sanctions on those running Crimea now and on the economic relationship with Crimea and that will continue»*. Приклад складається із трьох МА. Перший та другий МА є прямими асертивами, які реалізують **тактику «згадування в негативному світлі»**, що підтверджують наступні фрази: *«what Russia did in Crimea»*, *«as part of the sanctions that we have imposed on Russia»*. Третє речення є

непрямим комісивом, що реалізує **тактику погрози**, адже дипломат погрожує, що санкції проти РФ будуть продовжені: «*thatwillcontinue*».

[19] «*But we've also made clear that if this Minsk Agreement is not honored, that there will be further costs*». Приклад є непрямим комісивним МА, що реалізує **тактику погрози**: «*therewillbefurthercosts*». Мовець використовує конструкцію «умовне речення» з «*if*», погрожуючи РФ додатковими санкціями у випадку невиконання Мінських домовленостей.

[24] «*At the same time, as you know, we continue to have very tough, difficult conversations with Russia about Ukraine*». Приклад є прямим асертивним МА, що реалізує **тактику всезагальної правди**. Маркером цієї тактики є фраза: «*asyouknow*» (як вам відомо), адже дипломат каже про важкі переговори з РФ стосовно України, про які, начебто, всі мають знати.

[26.1] «*They need to be withdrawing military equipment, and that includes the military support that the Russian Federation has provided to the separatists in the east*». Приклад є непрямим директивним МА, що реалізує **тактику наказу**. Маркером цієї тактики є модальне дієслово «*needto*».

Внесемо типи усіх поданих у прикладах МА до таблиці. Позначимо прямі МА літерою «П», а непрямі МА – «Н». Типи МА позначимо наступним чином: асертив – А, директив – Д, експресив – Е, комісив – Км, веситив – Кв.

Таблиця 1

Тактики і типи МА в промовах В. Нуланд

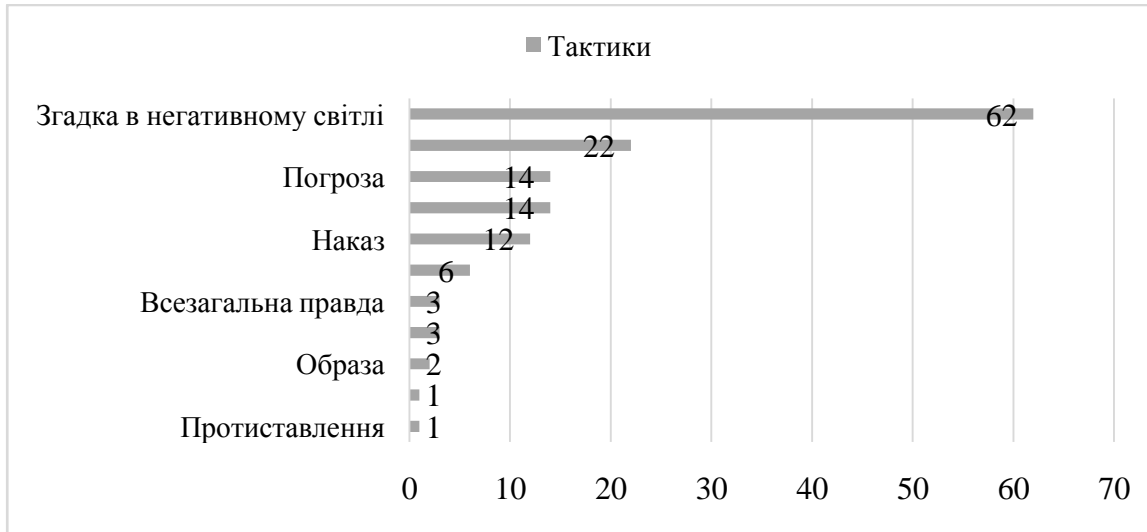
Тактика	Звинувачення	Безособове звинувачення	Викриття	Всезагальна правда	Осуд	Погроза	Наказ	Образа	Згадування в негативному світлі	Протиставлення	Висміювання/зневага
1.	–	ПА	–	–	–	–	–	–	ПД	–	–
2.	ПА, ПА, ПА, ПА	–	–	–	ПА, ПА	НКв, ПА, НКв, ПА	НКв	ПА	ПА, ПА, ПА, ПА, ПА, ПА	–	–
3.	ПА, ПА, ПА	–	–	–	ПА, ПА	НКв, НКв	НКв	–	ПА, ПА, ПА, ПА, ПА, ПА	–	–
4.	–	ПД	–	–	–	–	–	–	ПА	–	–
5.	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
6.	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
7.	–	–	–	–	–	–	–	–	–	ПА	–
8.	–	–	–	–	–	–	–	–	ПА, ПА	–	–
9.	ПА, ПА	ПА	–	–	ПА	–	НД	–	ПА, ПА, ПА, ПА, ПА	–	–
10.	ПА, ПА	–	–	ПА	ПА, НА	НД	–	–	ПА, ПА, ПА, ПА, ПА	–	–
11.	–	–	–	–	ПА	ПД	ПА	–	ПА	–	–
12.	–	–	–	–	–	ПА	–	–	ПА	–	–
13.	–	–	–	–	ПА, ПА	–	ПД, ПД	–	ПА, ПА	–	–
14.	–	–	–	–	ПЕ	–	–	–	ПА	–	–
15.	ПА, ПА, ПА, ПА, ПА, ПА, ПА, ПА, ПА, ПА	НД, ПА	ПА, ПА, ПА	ПА	ПА	ПА, НКв	НД, НД	ПА	ПА, ПА, ПА, ПА, ПА, ПА, ПА, ПА, ПА, ПА, ПА, ПЕ	–	ПА
16.	–	–	–	–	–	НКв	–	–	ПА	–	–
17.	–	–	–	–	ПА, ПА	–	–	–	ПА, ПА, ПА, ПА, ПА, ПА, ПА, ПА	–	–
18.	–	–	–	–	–	–	ПД, НКв	–	ПА, ПА, ПА	–	–
19.	–	–	–	–	–	НКв, НКв	–	–	–	–	–

20.	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
21.	–	НА	–	–	–	–	–	–	–	–	–
22.	–	–	–	–	–	–	–	–	ПА, ПА, ПА, ПА	–	–
23.	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
24.	–	–	–	ПА	–	–	ПА	–	–	–	–
25.	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
26.	–	–	–	–	–	–	НД	–	ПА, ПА	–	–

Отже, отримані результати демонструють високу частотність прямих асертивних МА, особливо у реалізації тактики «згадування в негативному світлі». Внесемо їх до графіка частотності мовленнєвих тактик, які зустрічаються в промовах В. Нуланд.

Рис. 1

Частотність мовленнєвих тактик, що реалізують стратегію дискредитації в промовах В. Нуланд

Висновки. Отже, проаналізовані в цьому дослідженні приклади показали, що найпоширенішою в дипломатичному мовленні В. Нуланд є тактика «згадування в негативному світлі», що реалізується переважно прямими асертивними МА та полягає у згадуванні об’єкта дискредитації у негативному образі. Поширеною є тактика звинувачення, що також реалізується прямими асертивними МА та націлена на негативну оцінку дипломатом дій і/або вчинків адресата. Усі інші тактики переважно реалізуються прямими асертивними та директивними МА.

Перспективи подальших досліджень ми вбачаємо в поглибленому вивченні дискурсивних та прагматичних особливостей англомовного дипломатичного дискурсу з точки зору, комунікативних стратегій та теорії прямих і непрямих МА на матеріалі промов інших дипломатів, а також у розробленні графіків частотності вживання тих чи інших МА і тактик у реалізації стратегії дискредитації.

Список використаної літератури

1. Бацевич Ф. С. Словник термінів міжкультурної комунікації / Ф. С. Бацевич. – К.: Довіра, 2007. – 205 с.
2. Волкова Т. А. Дипломатический дискурс в аспекте стратегичности перевода и коммуникации: на материале английского и русского языков [Электронный ресурс]: автореф. дис. ... канд. фил. наук: 10.02.20 – сравнительно-историческое, типологическое и сопоставительное языкознание / Т.А. Волкова.– Челябинск, 2007. – Режим доступа: <http://www.dissercat.com/content/diplomaticeskii-diskurs-v-aspekte-strategichnosti-perevoda-i-kommunikatsii-na-materiale-ang>
3. Гойхман О. Я. Основы речевой коммуникации: учебник / О. Я. Гойхман, Т. М. Надеина. – М.: ИНФРА – М, 1997. – 272 с.
4. Кащшин Н. Диференціація таксономічних одиниць англомовного дипломатичного дискурсу / Н. Кащшин // East European Journal of Psycholinguistics. – 1(2). – С. 54–62.

Судус Ю. В. «Упоминание в негативном свете» как основная тактика реализации стратегии дискредитации в англоязычном дипломатическом дискурсе (на материале речей В. Нуланд).

Аннотация

В статье подробно проанализированы тактики, реализующие стратегию дискредитации в англоязычном дипломатическом дискурсе. Установлено, что «упоминание в негативном свете» является

основной и наиболее распространенной тактикой реализации стратегии дискредитации в исследуемых речах. В основе указанных тактик – преимущественно прямые асертивные речевые акты.

Ключевые слова: дипломатический дискурс, стратегия дискредитации, тактика, обвинения, «упоминание в негативном свете», прямой и косвенный речевые акты.

Sudus Y. V. «Mentioning in a negative light» as the main implementation tactic of the discrediting strategy in the English diplomatic discourse (based on speeches given by V. Nuland).

Summary

The article presents the detailed analysis of the tactics that implement a discrediting strategy in the English diplomatic discourse (DD). The aim of the article is to study the specific direct and indirect discursive speech act formations in tactics that implement a discrediting strategy.

The object of the study are tactics, which implement the discrediting strategy in diplomatic discourse. The article offers a classification of communicative tactics that implement a discrediting strategy in the public statements of V. Nuland. The total number of public speeches that have been analyzed is 26 (from 2013 to 2015). Attention is drawn primarily to the speech acts and how they implement different tactics in DD.

The author has found that «mentioning in a negative light» is basic and the most common tactics of implementing the discrediting strategy in the studied speeches. At the core of these tactics are mainly direct assertive speech acts.

The analysis of such tactics which implement the discrediting strategy should be continued, because for solid conclusions about the connection of speech acts and most widespread tactics which implement the discrediting strategy in English diplomatic discourse we need the large number of material.

Key words: diplomatic discourse, discrediting strategy, tactics, accusation, «mentioning in a negative light», the direct and indirect speech acts.

УДК 811.161. 2. 276.1”18”

Сукаленко Т. М.,
кандидат філологічних наук,
доцент кафедри української словесності та культури
Національного університету державної податкової служби України
E-mail: sukalenko_78@mail.ru

МОВНІ УЯВЛЕННЯ ПРО ТИПАЖ «ЖИД» В УКРАЇНСЬКИХ ПАРЕМІЯХ

У статті змодельовано лінгвокультурний типаж «жид» через призму українських прислів'їв та приказок з урахуванням його етнокультурних і соціокультурних характеристик у зовнішній формі українських фразеологізмів.

Ключові слова: лінгвокультурний типаж «жид», етнокультурні та соціокультурні характеристики типуажу, фразеологічна одиниця, прислів'я, приказки.

Типаж «жид» є традиційним для українського художнього дискурсу ХІХ ст. (Є. П. Гребінка, Т. Г. Шевченко, П. О. Куліш, М. П. Старицький, І. Я. Франко та ін.), він широко представлений також в українському фольклорі (казках, колядках, легендах християнського змісту, анекдотах, вертепній драмі, думах, історичних піснях, прислів'ях, приказках, бувальщинах). Закріплені тут уявлення про типаж «жид» є суттєвим складником для розкриття такої важливої теми, як сприйняття українським народом історії, культури, звичаїв єврейського населення.

Мета статті – змодельовати лінгвокультурний типаж «жид» через призму українських прислів'їв та приказок з урахуванням його етнокультурних і соціокультурних характеристик у зовнішній формі українських фразеологізмів.

Матеріалом дослідження слугували також різноманітні словники української мови, енциклопедії, історичні, літературознавчі та етнографічні праці, документи.

Широке побутування в різноманітних жанрах українського фольклору типуажу «жид» зумовило досить активне висвітлення цього питання в українській фольклористиці. Зокрема, образ «жид» в українському фольклорі досліджував С. В. П'ятаченко [14], у драматично-ігровому фольклорі українців – О. В. Курочкін [6]; про втілення стереотипних уявлень щодо представників інших народів